

508

636

SF. SPIRIDON NOU

BUCURESTI

1929 - 1949

636
~~636~~

Bucarest

H. Spinkhu New Zeit

Chironomus 1921 rate and number 1858

Annual 1909. : : : 1858

Wen relem.

Parohia Bisericii
Sf Spiridon Nou

din
Bucuresti, Judetul Ilfov

Chestionar
La monumentele istorice

Judetul
Comuna
Catumul

Ilfov
Bucuresti

Judetul monumentului
Monastire
Schit.

Numele si hramul

Biserica parohiala

Biserica parohiala cu hramul
Sf Spiridon

Biserica filiala:

2) E de zid sau de lemn?
E dreptunghiulara sau
cu rotunda?

Biserica este de zid. In inte-
ruri are mica rotunda, care for-
meaza un fel de cruce.

3. Care este anul de fonda-
tiune si numele ctitorilor?

Biserica cea veche s'a inceput
la anul 1766 de catre Scarlat
Ghia VII, fostul Domnitor al
Sarii romanesti si continuata
in anul urmator (1767) de
fiul sau si succesor la Aron,
Alexandru Scarlat Ghia VII.
Ea a existat pana la anul 1853,
cand din cauza ruzii a
fost darâinata si recladita
din temelie decate Epitropia
de atunci, dupa gasirea cu
cale a Mariei Epitropii, consti-
tuita, conform testamentului,
din 1780. S. Mitropolit Primar
dupa vreme, Ministerul de Ju-
ranate si Ministerul de Externe

4.) Ce inscripții de fondare,
sapate în piatră și lemn
sau zugrăvite sunt?
(pe cât se poate descifra)

Ca inscripții de fondare, este
peșama bisericii, sapată în
piatră și fixată în zidul bisce-
rii deasupra ușilor și la
intrarea principală, pe care o
reproduc mai la vale:

"Doamne, Dumnezeu, care ai
scutur cerul și extenuat pământul,
care nu te
poate înșelă Cerul și Cerul
Cercurilor, cum te va înșelă
casa aceasta" o zice Solomon;

"Această o zice tot creștinul, vrând
o zidi lui Dumnezeu biserica pe
pământ. Dar fiindcă Dumnezeu
a trimis pe fiul său și a locuit în
omenește, tot creștinul este dator
a-i zidica pe pământ."

"Pentru aceasta și robul lui Dum-
nezei, Domnul Târziu Românește
Scarlat Ghica, vrând o mare
nume lui Dumnezeu, el în
Trecine închinat și slăvit,
a zidit din temelii acest
templu în cinstea Sfântului Te-
oșofu Spiridon, Arhiepiscopului
Târnăbului, făcându-l de
mărim."

4. Aceasta întreprinderea creștină
s'a început în anul 1767 și
Domniei Sale, la anul 1767 și
s'a sfârșit în adouă a sa
domnie la anul 1768 Sep-
tembrie 30. Dar ea s'a poartă și
sustinut acest sfânt locas
în toate frumusețile și buna
credință s'a înregistrat cu
fonduri și cu legăte ste-
tornice de către Domnul
Alexandru Ghica fiul Dom-
nului Scarlat Ghica întâiul
titlu."

D. M. A. S. I.
ARH. A.
Colecția CU
nr. 636 f. 2

5) Clădirea sau Ziduri sunt pe lângă biserică și ce vechime au?

" Din aceste fonduri cu timpul a crescut, și rezidat iar din temelie la anul 1853 Martie, după găsirea cu cale a Marelui Episcop al acestei biserici, numita prin Actul de membru fiind P.P. La Parintele Mitropolit al Ungro-Vlahiei Kefon, Ministrul Finanelor Ioan Filipescu, Ministrul Secretarului Palatului Ioan Mănușiu unice cu Domnului Alexandru Ghica, nepotul Domnului Alexandru Ghica, după aprobarea dată de Domnul de atunci al țării Românești Barbu Dimitrie Știrbei, savârșindu-se în anul 1858 Octombrie, pe timpul Administrației Casei acestei biserici, tot a mai rămas pomenitul P.P. Mitropolitul Ungro-Vlahiei Kefon fiind Episcop al casei Mihail Papoșe și Secretar al cancelariei Marelui Episcop G. Șteiuțescu "

" Drept aceea, Domne Domnezeală noastră, fie ochii Tăi cautați întotdeauna spre această cauză și neaptea, ca să asculte rugămintea norodului Tău Anul 1853 "

" Această inscripțiune se poate găsi publicată și în cartea "

" Cele scaptea " Cale 7 Bisericii " - În jurul bisericii nu se afla nici o clădire sau Ziduri vechi; este într-o clădire mare, proprietatea bisericii, situată lângă biserică, în strada Cuze Vodă no 2, construită în anul 1893, în care locuiește personalul clerical al bisericii "

6) Are biserica pridvor cu
stâlpi înfiorați și cheuare
impodobite la uși și fe-
rește?

7) Are piatră de mor-
minte? Ce inscripții
au? (pe cât se poate est.)

8) Zugrăvile sunt vechi sau
nove? Pe din afară bise-
ricii sunt zugrăvile?

9) Tâmpla este de zid sau
de lemn? A vechime are?
E frumos împodobită?

10) Câte stâlpi vechi și
sfesme de lemn sculptate
sunt?

Biserica n'are pridvor; areuță
12 pilăstri, dintre cari 6 de zid
și contopite cu zidul din față și 6
de piatră în afară și în formă
octogonală, cari susțin partea
bisericii restă în afară din fron-
tispiciu. Ușile bisericii sunt
de stejar sculptat iar ferestele
sau vitrele cu motive (haloua)
din vechi Manuitorului Chertos,
Sfântii Apostoli și diferiți alți
sfenți.

Are o singură piatră pe mor-
mântul clitoric, situat în
partea dreaptă din interiorul
bisericii, cu inscripție în lim-
ba greacă.

Pictura originală este făcută de
pictorul Tatărăscu (1852) și a
reconstituit în părțile ei deterio-
rate în anul 1912, când s'a reno-
vat biserica în interior, a cărei
pictură Lehasian Păvălăscu.
Pe din afară bisericii nu este
nici o pictură, de cât numai în
frontispiciu, deasupra ușilor
de la intrare, este zugrăvit în
formă de medalion Sf. Spiridon;
iar în părțile laterale ale uș-
lor, zugrăvite Sf. Apostoli
Petru și Pavel.

Tâmpla bisericii este de lemn;
are vechime de când s'a reconst-
ruit biserica actuală, este sul-
ptată de jos până sus și în in-
terime poleită cu aur.

Stâlpii cu vechime de când s'a
reconstituit biserica, Ele sunt în nu-
măr de 12, făcute din stejar de
pedet; iar sfesme de lemn sculptate
n'are nici unul, c'numai de
calama.

ii) Inventarul icoanelor vechi ale
lămpii n. din biserică, chiar a
celor secolu din uz, cu arata-
rea inscripțiilor ce au și nu-
mule sfintilor ce reprezintă.

In lămpia bisericii se afla 6
icoane de lemn, făcute de
cu biserica actuală și re-
prezentând: una pe Sf.
Christos, una pe Măria Domnu
lui, una pe Sf. Spiridon, una
pe Sf. Visarion, iar două
uile laterale, reprezentând
pe sfinții Voievozi Mihail și
Gavril.

In partea dreapta a bisericii,
în fața de lemn sculptat și polat
este icoana Sf. Spiridon, rămasă
de la biserică veche (1768), înbră-
cată în argint, cu inscripție:
"La 1867 - Octombrie 14 s'a
înbrăcat de Maria Mihail
lescu, născută Desli" iar
în partea stângă a bise-
ricii, tot în fața de lemn scu-
ptat și polat este icoana
tot a Sf. Spiridon, înbră-
cată în argint și cu inscrip-
ția: "Cu dragoste și
credință, făcută de noi
1897, Iunie 15, Filie și
Maria Ionescu"

In dealul lămpii sunt 10
icoane de lemn rămasă
de la biserică veche și repre-
zentând: una Măria Dom-
nului - una Sf. Spiridon, una
Sf. Visarion și una Sf. Iliu Do-
ctora Cozma și Dănuș, iar
5 mici, reprezentând pe
Măria Domnului în diferite
scenarii în care încei
rescripțiile.

In amvonul bisericii
sunt 2 icoane de lemn,
una în partea dreaptă

a bisericii, reprezentând pe
Domnul Iubitor, iar altele în
partea stângă reprezentând
pe Maica Domnului. Ambele
aceste icoane sunt prese în
locuri de lemn poleite.

Aceste icoane sunt ramane dela bis-
rica veche (1768) și pe ambele stă-
seris numele zugravului, Cou-
slavului Adamovitzki pro: Zu-
grov. leab 7275 (1767) Mai 12"
În sfârșit Altar una cruce
mare de lemn de stejar, refer-
rețată, în înălțime aproape
de 3 m înălțime, cu data 1766,
ramanas dela biserica veche,
pusă la loc și sfârșit. Masa
Un iconostas sculptat, uzat,
ramanas dela biserica veche
(1768) postrându-se ca
antico.

12. / Intrucât au caudele
lor, caducilelor, stăru-
rilor, crucilor de lemn
fericeate, poftalelor și
al utregii argintării
vechi. Inceam și al cau-
delabrelor vechi și în
caudele și în vâșplile
ce au pe căs reproș etc.

Printre caudele de argint și pe
cari biserica le posedă astăzi
sunt și caudele mari pre-
făcute, cred, din altele în
timpul bisericii celei vechi,
cari poartă pe ele anul 1847;
dau caducile de argint
poleite cu aur dar favia
mei o înscrisie; un dicit
mare de argint, cu inițiale
S.G.V. (Leardat Ginea V)
anul 1768; două serofuri;
(cipide) de argint cu ini-
țialele S.G.V. (Leardat Ginea
V) anul 1768; două pe-
rechii poftale de argint, din
Ar e cari, una poleite cu aur;
două poleite de argint, po-
leite cu aur; unul
favia dată și înscrisie.

iar celalalt cu data 1768 si cu
 inscriptia in limba greaca, in
 cazanel de argint, cu initialele
 I.G. V.V., purtand anul 1768;
 un chivot de argint cu initialele
 I.G. V.V., anul 1767; doua spermi
 ce de argint cu initialele I.G.
 V.V. si anul 1768; un pol
 caudru de argint cu 8 lu-
 minii si cu data 1850, fara
 alta inscriptie; una iconita
 mica de lemn, rubraata in
 argint, reprezentand pe Sf
 Spiridon in scriere si 12 ico-
 nite, praznicare, zugro-
 vite pe aravo, roman de la
 biserica veche (1767)

13. Inventarul vesminte
 lor vechi, chiavator
 seose din uz

Vesminte vechi si publica uz
 te biserica le intr-o vreme
 rino in seroarea sa; toate
 pe cele seose din uz, biserica
 le-a dat gradus unor bise-
 ria, cari in timpul razboi-
 lui fiind pradate de
 vragmani, n'au ardat
 ee, mai oficia sarvicia
 religioasa (Biserica para-
 hiala Gradistia Jud. Vasca
 Parohilor Paiana Saraba
 Harjea din Valea Ailuzi-
 lui si Milciora, catinul
 Arabazi Jud. Constanta)

14. Opomelrui vechi, ma-
 nuscripte sau documen-
 te sau (Inventar
 eul lor)

Manuscriptele sau docu-
 mentele vechi ale acestei
 biserici sunt publicate in
 "Cele 7 Biserici" iar ca po-
 melme vechi in care sunt
 breuete numele celorlalti
 ale altor donatori, vi si morti
 de aturea (1767) biserica
 actuala are in biblioteca sa

un pomelnic posedat dela
biserică cea veche (1767) scris
cu caractere vechi cu unma
hoama kikulat.

"Pomelnic"

"Al Sfintei si Dumnezii castrei Bescaricii Domneste,
unde castre hramul Sfintului parintelui nostru
Spiridon."

"Care Sfanta Bescarica sau miltat din temelie si
de năpăstul Maria La Scurlat Ghia Voerod."
"Iar dupa prăstarea Mariei Sale sau săvârșit
si sau înfrumusețat cu sacra podașo. si de
Maria La Treo Inaltul nostru Domne: Săv. Aș.
xandru Ghia Voerod, jucl Mariei Sale, in anul
dublăni a domniei Mariei Sale."

"La anul 1767."

Acest pomelnic are prefata următoare

"Preoslabii"

"Căci sunt scrisi in cartea veche micului
(Luce Sfintul Ioan Evangelistul la Apocalips)
vechea cu cale sloboșo a intra in ceresul
Ierusalim, unde castre vecinica impar-
tatie a lui Dumnezeu. Aca cartea nu
easte alta pară numai aceasta Dumne-
zeano cartea a sfintului Iartolnic,
unde so partrește ca un miel Sufi lui
Dumnezeu pentru pacatele lumii. Si se
dreptate. intra intru imparatia lui Dum-
nezeu cine sunt scrisi intru, pentru ca
partisoarele ce so seot pentru creștin, căci
cu pitare curcubare, imblăuzeteu sine
Dumnezeu il fere spre ei îndurătorie,
il îndeamno să rade păcatele fieste
cavuta si să face pro tute partaki olem-
nezestei lui slave. Si nu numai aceasta
sa voriteu, ci dau si sufletlor lor olaru
dumnezeu, lumite elor raposati adilina si
rapasos si spre ei vine și îndurătoare sa
castige iertare pacatelor si imparatinea
Sfintului Duh."

„ Si precum partisoarele au impartatire de sfintenie
 in ceasul ce si sfinteste dumnezeiesca putine de to
 face trupul lui Hristos, asa si suflul de la Dumnezeu
 carii so sunt partisoarele so sfinteste prin mistocul lor
 si au impartatire de dumnezeiesca daru, castiga
 mult folos si dobandesc mantuire.

„ Pentru aceea sau facut aceasta carte, ca totdeauna
 so sa pomeneasca la sfaintul partisoarele numele
 ctitorilor si a lucrurilor facatorilor de bine, de la care
 ce au ajutat si au miluit la sfainta casa aceasta.
 „ Carii cu milde si cu danile curate si ajutoroara
 si cu fapta crestintatii marete slava bisericii
 de unde isvorasca danile si blagoslovenile, care
 si precum ii face norocite si suflul celor pri
 stavite le atarga in curtea dreptilor celor ce
 void fata lui Dumnezeu.

„ Ci dar oricine din blagosloveni frati Domni,
 carii vorfi de pe vremea sau din blagoslovenia
 boarii sau din pravoslaviei crestini, din
 nastau dumnezeiesc pentru folosul suflului
 si cu orice sa ajutoare, cu orice la aceasta
 sfainta bisericii so vorfi lauzo pomeneire
 si cu dania ce au dat, chemandu-se nou
 ctitor si cu toa aiba pomeneire sa din toate
 zilele.

„ Intu slava Tatului si Fiului sa Sfaintului
 Dub. Amin. „)

„ Dupa aceasta prefato urmeaza invidiat po
 melnicul ctitorilor al lui Alexandru Voievod
 Voievod si a altor membrii din familia ct
 toveasca, scris in doua coloane: greeste
 si romanaeste.

Pomenicul Mariei Tale
 Alexandru Voievod ctitorul
 Vi

Greeste

Romanește

Alexandru Voievod
 Maria Dama
 Smaragda
 Roxanovca
 Grigorie

Pomealnicul Mariei Tale
Doamnei Roxandrei a raposabului clitor
VII

Greceste

Romanește

Roxandra Doamna
Grigorie
Gheorghe
Imaragda
Zoilă
Ioan
Dimitrie
Elena.

Pomealnicul Mariei Tale Beizadele fiie
raposabului Domni Clitor

VII

Greceste

Romanește

Mihail
Niolaie
Roxandra

Pomealnicul Raposabului Scarlat Voda
Clitorul.

Greceste

Raposati

Romanește

Scarlat Voda
Anastolia Doamna
Eufrosina
cu tot neamul

Pomealnicul Raposabilor Domni Ghichi, moșii
Mariei Tale lui Voda Clitorul.

Raposati

Greceste

Romanește

Grigore Voda
Zoilă Doamna
Matei Voda
Roxandra
Grigore Voda
Gheorghe Voda
cu tot neamul

Pomealuceul raposolului Mihai Voievod Răcovitei,
moșul de pe muntele Mariei Sale lui Voievod
Răposate

Grecesc

Romanește

Mihai Voievod
Ana Monahia
cu tot neamul lor.

Pomealuceul Mariei Sale Matei Voievod
Grecesc

Romanește

Matei Voievod
Grigorasco Voievod
Iorgachi Voievod
Nicolae Voievod
Zoită Dacama

Memoriașă aparținând 22 pomealuce ale dife-
rentilor donatori, cu adnotările cu dreptul
fiecărui de ce a donat fiecare.

15) Inventarul cartilor - Printre cartile de ritual,
vechi' de slujbă, cu dintre cele mai vechi, biserica
arătându-se tuturor lor, posedă în biblioteca sa ur-
matoarele cărți:

1) Miriie, 12 exemplare în lim-
ba română, tipărite la anul
1779 în tipografia Râmnic
cului și 23 exemplare în
limba greacă tipărite
într-un an 1760-1779.

2) Vietile Sfintilor, 12 exem-
plare, tipărite la anul
1835, în tipografia Sfânta
Metropoli

3) Leturighii; două tipărite la Litvin-
una la 1798. și alta la 1831, iar a 3-a
tipărită la anul 1813 la Monaha-
ria Neamtu pe timpul lui
Loon Caragea și a Mitrop. Nectarie

4) Molefiriene, un exemplar,
tipărit la anul 1783
în tipografia Râmnicului.

pe timpul Episcopului

Filaret.

5) Triade: un exemplar în limba

română; tipărit la anul 1833.

în mănăstirea Neamtu, pe

timpul Mitropolitului Vasile

amii și a Împăratului

Nicolae Carol I. în 2 exemplare

în limba greacă; tipărite

anul la 1637 și altul la 1870.

6) Evanghelie, în 2 exemplare,

tipărite la anul 1693, pe

timpul Mitropolitului Teodorie

7) Psalter, un exemplar în

limba românească, tipărit

în București la anul 1820 pe

timpul Mitropolitului Dio-

nisiu; iar 2 exemplare în

limba greacă

8) Pentecostore, un exemplar

în limba română; tipărit

la anul 1839 în Mănăstirea

Neamtu pe timpul Mitro-

politului Veniamin și a Îm-

peratorului Nicolae Carol I;

iar 2 exemplare în limba

greacă; tipărite anul

la anul 1789 iar altul

la anul 1793.

9) Octoih, un exemplar în

limba română, tipărit

la anul 1871 în Tipogra-

fia Pamucelului; iar

unul în limba greacă

10) Ceaslov (orologiu) Grece

16/ Ce clopoti vechi sunt
sice inscriptie au?

17/ Candel s'a facut ultima
reparatiune mare a base-
rii, s'a patrat ce era
vechi?

18/ Ce legende istorice
se potestea despre
aceasta biserica?

19/ Ce lucrari istorice
sunt prin prefir?
Palate domnesti, case
boieresti, case, case
vechi taranesti, cam
puri de lupta, cruce,
de pietra, marea (cu
inscriptie pe ea se
poate descifra)

Paroh Dr. I. Oprea

Prescria n'ava mei un
clopot. Clopotile sale s'au
luat de Germani.

La 1912, cand s'a facut
renovarea bisericii in inte-
rnu, dupa cum s'a arat
kat mai sus, pictura ori-
ginala facuta de pictorul
Taloescu, s'a patrat in-
tacto, reconstituindu-se
numai in partea sale
deteriorata, de catre picto-
rul Sebastian Panarescu,
azi se vedea, iar pilastrii
de zid si spatelile stramur-
lor, parca rezibila, s'au
unbracat cu marmura
arteficiala.

Nici o legendă.

Dim toate cele enum-
rate in aceasta intre-
bare nu se poate abta-
lut nimic.

Bucuresti Str. Sf. Spiridon Nou

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

VI.

C ă t r e

33.149/949

12. OCT. 1949

Egy

EPITROPIA BISERICII Sf.
SPIRIDON NOU din București
Str. Cuza Vodă Nr.2

Vă facem cunoscut că am comuni-
cat, în original, Ministerului Cultelor,
cererea Nr.576/949, întrucât biserica Sf.
Spiridon Nou din București, nu este monu-
ment istoric.

D I R E C T O R,

RE

D. M. I. I.
ARH. *coii*
Colecția nr. 636 f. 8

SEFUL SERVICIULUI,

M. Sava

V. B. G. O.

ДИРЕКЦИЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУЖБ

РЕСТАВРИЦИЯ

УЧ. ЗАП.

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУЖБЫ

УЧ. ЗАП.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

VI.

C ă t r e

MINISTERUL CULTELOR

Str. Roma

Loco.

SEFUL SERVICIULUI

Avem onoare a vă comunica in original cererea Nr.576/949 a Epitropiei bisericii Sf.Spiridon Nou din Bucuresti referitoare la repararea vitrourilor acestei biserici, care nu este monument istoric.-

D I R E C T O R ,

RE

SEFUL SERVICIULUI,

M. Sacal

D. M. A. S. I.
A. R. H. A.
Colecția
nr. 636 f. 9

Arhivă Generală